

Bożena Szewczul

Doktorat ks. Stanisława Pawlika

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 48/1-2, 292-294

2005

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

lusio unitatis oraz *exclusio boni fidei*. Przystępny, prawniczy język, którym posłużył się Autor, a ponadto logiczna metoda wywodu świadczy nie tylko o obszernej wiedzy w podjętej tematyce, ale również sprawia, że pozycję ks. dra G. L e s z c z y ń s k i e g o czyta się łatwo.

Rada Wydziału Prawa Kanonicznego, biorąc pod uwagę pozytywną ocenę rozprawy habilitacyjnej i całego dorobku naukowego Habilitanta oraz wynik kolokwium habilitacyjnego, podjęła uchwałę w sprawie nadania ks. drowi G. L e s z c z y ń s k i e m u stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego.

Dnia 21 marca 2005 roku Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie o nadaniu ks. G. L e s z c z y ń s k i e m u stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego.

Bożena Szewczul

DOKTORAT KS. STANISŁAWA PAWLIKA

Dnia 14 grudnia 2004 roku na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej ks. mgra Stanisława P a w l i k a, kapłana diecezji częstochowskiej, absolwenta wyżej wymienionego Wydziału.

D o k t o r a n t przedłożył Radzie Wydziału rozprawę pt. *Posługa charytatywna Kościoła w uchwałach polskich synodów po Soborze Watykańskim II*. Praca doktorska zastała napisana pod kierunkiem ks. prof. UKSW dra hab. Józefa W r o c e ń s k i e g o. Recenzentami rozprawy byli: ks. prof. dr hab. Stanisław T y m o s z (KUL) oraz ks. prof. UKSW dr hab. Janusz G r ę ź l i k o w s k i.

Kościół od wieków jest wierny swemu charytatywnemu posłannictwu, wpływającemu z ewangelicznego przesłania Chrystusa. Obecnie, temat posługi charytatywnej należy do wciąż aktualnych i istotnych w związku z ciągłym ubożeniem społeczeństwa. Świadczy o tym ustawodawstwo polskich synodów diecezjalnych i plenarnych. Zagadnieniu niesienia pomocy ludziom ubogim i potrzebującym poświęciły one wiele miejsca. Nie pominął go także II Polski Synod Plenarny. W jednym z jego dokumentów obszernie przedstawiono naukę o chrześcijańskim miłosierdziu, omówiono współczesne wyzwania oraz sposoby udzielenia na nie odpowiedzi.

Jak dotąd, w kanonistyce polskiej nie opracowano w sposób całościowy zagadnienia posługi charytatywnej Kościoła. Dysertacja wypełnia więc lukę w literaturze historycznoprawnej.

A u t o r rozprawy postawił sobie za cel poszukiwanie nowych sposobów ożywienia działalności charytatywnej we wszystkich przejawach aktywności Kościoła w Polsce, wyszukiwanie rozwiązań w polskim ustawodawstwie synodalnym po Soborze Watykańskim II.

Przedłożona Radzie Wydziału rozprawa doktorska, licząca 337 stron zawiera spis treści, wykaz skrótów, wstęp, cztery rozdziały merytoryczne, bibliografię, oraz zakończenie.

We wstępie A u t o r wyjaśnia przyczyny podjęcia tematu dysertacji oraz problematykę z nim związaną, opisuje metody badań, uzasadnia konstrukcję pracy, wskazuje na źródła swoich badań oraz literaturę.

W rozdziale pierwszym zatytułowanym *Posługa charytatywna w Kościele polskim w aspekcie historycznym* D o k t o r a n t wyjaśnia samo pojęcie posługi charytatywnej i ukazuje działalność charytatywną Kościoła polskiego w okresie przed odzyskaniem niepodległości, w okresie międzywojennym i powojennym oraz w czasie aktualnych przemian społeczno-politycznych. Rozdział ten stanowi tło dla późniejszych rozważań i pozwala poznać zasadnicze problemy związane z działalnością charytatywną Kościoła w Polsce.

Rozdział drugi został poświęcony podmiotom posługi charytatywnej zobowiązanym do świadczenia miłosierdzia i działalności charytatywnej. A u t o r wyróżnił podmioty indywidualne i zbiorowe. Do pierwszych zaliczył duchownych, członków instytutów życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostołskiego oraz wiernych świeckich. Wśród podmiotów zbiorowych wyróżnił Caritas Polska oraz zespoły i organizacje charytatywne takie jak: Papieska Komisja Iustitia et Pax, Caritas Internationalis, Papieska Rada Działalności Charytatywnej Cor Unum, Komisja Charytatywna Episkopatu Polski, Caritas diecezjalna, Parafialne Zespoły Charytatywne, Młodzieżowe Zespoły Charytatywne.

W rozdziale trzecim zatytułowanym *Zakres przedmiotowy posługi charytatywnej* A u t o r podejmuje – w oparciu o ustawodawstwo synodów polskich – zagadnienie przedmiotu posługi charytatywnej, odnosząc go do chorych, ubogich, niepełnosprawnych, bezdomnych, uzależnionych, osób samotnych, samotnych matek, osób w podeszłym wieku, rodzin wielodzietnych, więźniów i bezrobotnych.

W ostatnim, czwartym rozdziale pracy ks. S. P a w l i k przedstawił formy posługi charytatywnej. Omówił sposoby pomocy materialnej i duchowej ze strony osób indywidualnych i zespołów charytatywnych. D o k t o r a n t zwrócił także uwagę na kwestie związane z wychowaniem do chrześcijańskiego miłosierdzia.

Całość rozprawy zamyka zakończenie, które jest całościowym podsumowaniem wniosków z poszczególnych rozdziałów. Zawiera również przemyślenia A u t o r a co do posługi charytatywnej w prawie partykularnym. Ks. S. P a w l i k wymienia pewne idee tej posługi jak: idea kontynuacji, powszechności, komplementarności, pomocniczości. D o k t o r a n t zauważa, że ważne problemy pastoralne dotyczące realizacji posługi charytatywnej Kościoła w Polsce nie są do końca rozwiązane, głównie co do rodzin wielodzietnych, bezdomnych i bezrobotnych.

Obaj recenzenci ocenili dysertację ks. mgra S. P a w l i k a jako odpowiadającą wymogom stawianym rozprawie doktorskiej tak pod względem merytorycznym jak i formalnym. Zaznaczyli, że A u t o r dobrze zrealizował swe zamierzenia badawcze, ukazując *posługę charytatywną Kościoła w uchwałach polskich synodów po Soborze Watykańskim II*. Dysertacja stanowi cenne studium monograficzne i ubogaca polską kanonistykę.

Rada Wydziału Prawa Kanonicznego UKSW, biorąc po uwagę wyniki egzaminu doktorskiego, walor naukowy przedłożonej pracy właściwy dla rozpraw doktorskich, opinie recenzentów oraz pozytywny wynik obrony, nadała ks. mgrowi Stanisławowi P a w l i k o w i stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego.

Bożena Szewczul